

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 30, 2021

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1258](#) 21-09-2021

Waren wapens ‘bestemd’ voor begaan grondmisdrijf moord nu niet is komen vast te staan wie het doelwit (object) was?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1287](#) 21-09-2021

Geen voldoende zorg dragen voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier (art. 425 Sr). Is er sprake van ‘onder zijn hoede’ en ‘gevaarlijk dier’ als bedoeld in artikel 425 Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1264](#) 21-09-2021

Artikel 272 Sr. Heeft de verdachte ‘telkens’ een geheim geschonden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1262](#) 21-09-2021

Klacht over strafmotivering nu het hof een nog niet onherroepelijk eerder strafbaar feit heeft betrokken.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1288](#) 21-09-2021

Cassatieberoep is niet ingesteld door verdachte op wiens naam bestreden uitspraak is geweest, maar door geadresseerde van de mededeling uitspraak.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1286](#) 21-09-2021

Nietige dagvaarding nu de betekening pas heeft plaatsgevonden na het tijdstip waarop de verdachte is gedagvaard.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1259](#) 21-09-2021

Heeft de verdachte het (door hem gevonden) identiteitsbewijs wederrechtelijk toegeëigend?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1261](#) 21-09-2021

Artikel 343 (oud) Sr. Bewijsklacht over handelen ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers’.

Annotatie

[Voldoende zorg dragen voor onschadelijk houden honden?](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

Vorbereitung medeplegen moord.

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Voldoende zorg dragen voor onschadelijk houden honden?

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 21 september 2021, ECLI:NL:HR:2021:1287.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie geen voldoende zorg dragen voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier is bewezen verklaard, dat het hof het oordeel dat de hond (Dila) onder de hoede van de verdachte stond, onvoldoende heeft gemotiveerd en dat het hof het oordeel dat de hond (Shadow) een gevaarlijk dier is, onvoldoende heeft gemotiveerd.

De Hoge Raad haalt artikel 425 aanhef en onder 2° Sr aan en overweegt dat de tenlastelegging toegesneden is op die bepaling en dat daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘onder zijn hoede’ en ‘gevaarlijk dier’ gebruikt zijn in de betekenis die deze woorden hebben in die bepaling.

Ten aanzien van de eerstgenoemde klacht overweegt de Hoge Raad dat het hof onder meer bewezen verklaard heeft dat de verdachte geen voldoende zorg heeft gedragen voor het onschadelijk houden van Dila. Het heeft overwogen dat het de verantwoordelijkheid van de verdachte was om ervoor te zorgen dat de honden, waaronder Dila, bij het weggaan uit de woning niet zouden kunnen ontsnappen. Daarmee heeft het hof kennelijk tot uitdrukking gebracht dat Dila onder de hoede van de verdachte stond als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr. De Hoge Raad oordeelt dat dit oordeel echter niet zonder meer begrijpelijk is. Uit de vaststellingen van het hof – die slechts inhouden dat de verdachte niet de eigenaar van Dila was en dat hij zich als bezoeker bevond in de woning van de familie van betrokkene waar Dila verbleef – volgt immers niet dat de zeggenschap of zorg over Dila op een zodanige manier aan de verdachte was toevertrouwd dat Dila onder zijn hoede stond als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr.

Ten aanzien van laatstgenoemde klacht oordeelt de Hoge Raad dat het oordeel van het hof dat Shadow een gevaarlijk dier is als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr, ontoereikend gemotiveerd is, omdat uit de bewijsvoering niet blijkt van feiten of omstandigheden op grond waarvan kan worden aangenomen dat Shadow ten tijde van de bewezen verklaarde feiten als

gevaarlijk in de zin van artikel 425 aanhef en onder 2° Sr moest worden aangemerkt. De enkele door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat bij bepaalde hondenrassen – waaronder ‘Amerikaanse’ Staffordshire terriers – meer voorzichtigheid in acht moet worden genomen, volstaat daarvoor niet, nog daargelaten dat het hof heeft bewezen verklaard dat Shadow een ‘Engelse’ Staffordshire terrier is.

ANNOTATIE

Vorbereiding medeplegen moord.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 21 september 2021, ECLI:NL:HR:2021:1258.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie voorbereiding medeplegen moord is bewezen verklaard, onder meer over het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring bedoelde voorwerpen waren bestemd tot het begaan van het misdrijf moord.

Het hof overweegt dat voor beantwoording van de vraag of de ten laste gelegde voorbereidingshandelingen zijn bewezen, vast moet komen te staan dat de in de tenlastelegging omschreven voorwerpen, stoffen, informatiedragers en vervoermiddelen bestemd waren tot het begaan van het misdrijf, zoals in de tenlastelegging omschreven. Daartoe dient te worden beoordeeld of de middelen, afzonderlijk dan wel gezamenlijk, naar hun uiterlijke verschijningsvorm ten tijde van het handelen van de verdachte dienstig konden zijn voor het misdadige doel dat de verdachte met het gebruik daarvan voor ogen had. Voldoende is dat uit de bewijsvoering kan worden afgeleid dat de bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte strekten ter voorbereiding van dat misdrijf en dat zijn opzet op het begaan daarvan was gericht.

In de bewijslevering zijn aldus een objectieve en een subjectieve component te onderscheiden. De objectieve component heeft betrekking op de bestemming van de voorwerpen die de verdachte voorhanden heeft. Deze kan blijken uit de aard van de voorwerpen zelf of uit het samenstel van voorwerpen, bezien in hun onderling verband. De te hanteren maatstaf daarbij is de uiterlijke verschijningsvorm. De subjectieve component heeft betrekking op de intentie van de verdachte. Het criminele karakter daarvan kan blijken uit verklaringen van hemzelf of van anderen of uit bewijsmiddelen die zijn drijfveren onthullen zoals opgenomen en afgeluisterde (tele)communicatie, met anderen gedeelde informatie, internetgedrag of verzonden berichten. Deze beide aspecten in de bewijslevering zijn te onderscheiden maar niet te scheiden. De interpretatie van objectieve gedragingen wordt ingevuld mede aan de hand van inzicht in intenties. De bedoelingen van de verdachte op hun

beurt kunnen worden afgeleid uit gedrag. Daarbij past behoedzaamheid van de rechter. Hij dient te waken voor te vergaande invulling. Naarmate meer inzicht bestaat in de intenties van de verdachte wordt de beoordeling van de bestemming van gedragingen zoals het voorhanden hebben van voorwerpen, vergemakkelijkt. En omgekeerd kunnen de gedragingen van de verdachte of de voorwerpen waarover deze beschikt in hun onderling verband en samenhang een zodanige zeggingskracht hebben dat de intenties min of meer duidelijk naar voren komen. Dat geldt met name voor voorwerpen waaruit naar hun aard geen bijzondere bestemming kan worden afgeleid, zoals auto's of gereedschap. Pas in hun onderlinge samenhang of in het grotere verband met voorwerpen die wel als zodanig in een criminele context kunnen worden geplaatst kunnen deze voorwerpen onder omstandigheden als voorbereidingsmiddel worden getypeerd.

Het centrale begrip in het voorgaande is het misdadige doel dat de verdachte voor ogen heeft. In de rechtspraak wordt de maatstaf gehanteerd dat dit misdadige doel met voldoende bepaaldheid moet blijken. Bewezen moet worden dat de verdachte opzet heeft gehad op de bestemming (het beoogde gebruik) van de voorwerpen die hij voorhanden had. Daaronder is begrepen voorwaardelijk opzet, in die zin dat de verdachte de gevolgen van het beoogde gebruik op de koop toeneemt.

De hiervoor bedoelde intentie van de verdachte en de bestemming van de ten laste gelegde voorbereidingsmiddelen staan naar de mening van de verdediging in deze strafzaak in een problematische onderlinge verhouding. Aandacht is gevraagd voor de onbepaaldheid van de aard van de te plegen delicten, de beoogde slachtoffers en de voorgenomen momenten van uitvoering.

Als het hierom gaat biedt de wetsgeschiedenis enig houvast. Bij de initiële invoering van artikel 46 (oud) Sr in 1996 waren enkele aan de praktijk ontleende gevallen waarin personen zich dichtbij de pogingsfase van een delict bevonden de aanleiding om voorbereidingshandelingen strafbaar te stellen. Er diende een mogelijkheid te zijn om strafvorderlijk in te grijpen in situaties die een onaanvaardbaar risico voor de rechtsorde inhielden en om hierop vervolgens een strafrechtelijke reactie te geven. Het zou moeten gaan om gevallen waarin sprake was van een actueel ontoelaatbaar gevaar voor objectieve rechtsgoederen. Over de vereiste mate van concretisering doet de wetgever geen duidelijke uitspraken maar in de situaties die tot het wetsvoorstel hadden geleid was in elk geval de dreiging, ook in de zin van doelwit en uit de omstandigheden af te leiden werkwijze, tamelijk concreet. Dat kan op zichzelf beschouwd evenwel nog niet tot de slotsom leiden dat de wetgever gevallen waarin sprake is van meer generieke gevaarzetting buiten het bereik van artikel 46 (oud) Sr heeft willen houden.

De wet is enkele malen aangepast. Zo is in 2002 de delictomschrijving aangepast in die zin dat het bij het gronddelict niet langer hoefde te gaan om een feit dat in vereniging zal worden gepleegd. In 2007 is vervolgens het zogeheten kennelijkheidsvereiste vervallen. De minister heeft in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat tot deze wijziging heeft geleid betoogd dat met het schrappen van het woord 'kennelijk' werd beoogd grotere duidelijkheid te verschaffen over de uitleg van artikel 46 Sr. Daarbij is benadrukt dat de kern van de strafbaarstelling van voorbereiding van ernstige misdrijven is gelegen in de subjectieve bestemming van voorwerpen en gedragingen (MvT bij het wetsvoorstel 30164, p. 49). In een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 17 maart 2005 heeft de minister hieraan toegevoegd dat hiermee werd aangesloten bij de jurisprudentie van de Hoge Raad:

'De voorgestelde aanpassing houdt in dat het woord «kennelijk» in de strafbepaling wordt geschrapt. Daarmee beoog ik de reikwijdte van de strafbare voorbereiding te verduidelijken. Dat de voorwerpen waarmee ernstige misdrijven worden voorbereid «kennelijk» bestemd moeten zijn voor het plegen van het misdrijf kan tot verwarring leiden. De wettelijke omschrijving suggereert dat het karakter van het voorwerp doorslaggevend is. (..) Uit de rechtspraak van de Hoge Raad valt (..) af te leiden dat veeleer de bedoeling van de dader bepalend is voor de bestemming van de voorwerpen. De voorgestelde wijziging wil de wet daarmee in overeenstemming brengen (..) De aanpassing vindt zijn grond in de wenselijkheid van verduidelijking. Ook nu behoeven, zo reageer ik op een volgende vraag van de heer Wolfsen, geen exacte gegevens vast te staan over het misdrijf waarop de voorbereidingshandelingen zijn gericht. Juist omdat het voorbereidingshandelingen betreft, is het doorgaans niet mogelijk om precies aan te duiden op welke wijze en wanneer het voorbereide misdrijf zou worden gepleegd (indien niet tijdig ingegrepen zou zijn). Wel moet duidelijk zijn om welk beoogd misdrijf het gaat. Overigens wijzigt het wetsvoorstel op dit punt niets aan artikel 46 Sr.'

Het hof overweegt dat de keuze van de wetgever om, in aansluiting op de rechtspraak, het misdadige doel centraal te stellen in de bewijsvraag impliceert dat de verhouding tussen de intentie en het te plegen delict geen lineaire of directe hoeft te zijn. Er is een ondergrens die zich als volgt laat omschrijven. De intentionaliteit, opgevat als de criminele gerichtheid, moet vaststaan. Dat geldt ook voor het beoogde gebruik van de voorbereidingsmiddelen en voor de bedoelingen bij de verrichte voorbereidingshandelingen. Tot slot moet buiten redelijke twijfel zijn wat het karakter is van het gronddelict. Reeds vanwege het te hanteren strafmaximum dient duidelijk te zijn op welk misdrijf met een strafbedreiging van acht jaren gevangenisstraf of meer de voorbereiding betrekking heeft gehad. Noch uit de wet en de totstandkomingsgeschiedenis ervan noch uit de rechtspraak kan echter worden afgeleid dat een welomlijnd beeld van het te plegen gronddelict is vereist. Ook de rechtspraak van de Hoge

Raad, die onder meer inhoudt dat de oppervlakkigheid of onvolkomenheid van de voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen niet in de weg staat aan bewezenverklaring ervan, wijst in die richting. Het spreekt voor zich dat ook hieraan een zekere ondergrens is verbonden. Deze wordt geformuleerd door de minister in de nota naar aanleiding van het verslag: 'gedragingen die in de voorstelling van de dader bedoeld zijn als voorbereiding van een ernstig misdrijf maar die niet daadwerkelijk als voorbereiding van zo'n misdrijf beschouwd kunnen worden, vallen thans niet onder artikel 46 Sr en zullen daar ook na de voorgestelde aanpassing niet onder vallen' (p. 56).

De enkele intentie van de dader is niet voldoende voor strafbaarheid.

Van een acuut, direct risico, dat onmiddellijk strafvorderlijk ingrijpen urgent heeft gemaakt, hoeft echter geen sprake te zijn. Van een gedetailleerd inzicht in het beoogde gebruik van de middelen evenmin.

Voorts biedt de delictsomschrijving van artikel 46 Sr ruimte voor strafbare betrokkenheid bij voorbereidingshandelingen gericht op een delict dat door anderen dan degene die het voorbereidt, zal worden gepleegd. Dat blijkt ook uit de omstandigheid dat voorbereidingshandelingen tezamen en in vereniging kunnen worden gepleegd terwijl de intentie is dat het beoogde gronddelict door één dader zal worden gepleegd. Daarmee wordt de vereiste intensiteit van het door de rechter vast te stellen verband tussen voorbereiding en gronddelict verder gerelativeerd. Het gaat om beantwoording van de vraag of de verdachte een actueel en reëel risico op voltooiing van het beoogde delict in het leven heeft geroepen, waarbij hij de realisatie van dat gevolg op zijn minst op de koop toe heeft genomen.

Daar komt in het onderhavige geval bij dat aan de verdachte het medeplegen van voorbereidingshandelingen ten laste is gelegd. Deze deelnemingsvorm vereist een bewuste en nauwe samenwerking, alsmede opzet van de verdachte op de door hemzelf verrichte gedragingen en op de samenwerking. Dat opzet hoeft evenwel niet bij elke deelnemer op gelijke wijze te zijn georiënteerd noch op dezelfde wijze te zijn gevormd. Dat houdt in dat, afhankelijk van de wijze waarop de bijdrage van de medepleger aan de voorbereidingshandelingen gestalte krijgt, de oriëntatie op het gronddelict kan variëren.

Tot slot komt in de sleutel van de waardering van het gepresenteerde bewijs betekenis toe aan de volgende omstandigheid. De verdachte heeft gedurende het opsporingsonderzoek en in beide fasen van de berechting grotendeels gebruik gemaakt van zijn zwijgrecht. Op tal van vragen die betrekking hebben op uit de processtukken blijkende feiten en omstandigheden die belastend kunnen worden uitgelegd heeft hij geen antwoord gegeven. Daarmee verschuift het accent in de bewijswaardering in aanzienlijke mate van wat is gebleken over de

subjectieve wil van de verdachte naar de context van de uiterlijke verschijningsvorm van het samenstel van voorbereidingsmiddelen ten aanzien waarvan gedragingen van de verdachte zijn gebleken. Deze gedragingen staan bovendien in een duidelijk verband met handelingen en gedragingen van andere verdachten in de zaak Koper. Het hof verwijst in dit verband naar de bewijsoverwegingen en de gebezigde bewijsmiddelen.

Hoewel daaruit blijkt dat er nog wel eens werd gewisseld van oriëntatie kan een zekere doelgerichtheid bij de observaties (in persoon alsmede met gebruikmaking van een peilbaken) zonder meer uit de bewijsmiddelen worden afgeleid.

Het hof stelt vast dat de verdediging heeft betoogd dat de in de tenlastelegging vermelde voorbereidingsmiddelen, op zichzelf noch in hun samenhang, wijzen in de richting van een concreet aan te duiden misdrijf. Dat betekent echter niet dat de rechter, in het licht van het stilzwijgen van de verdachte, niet tot de slotsom zou kunnen komen dat een voldoende concreet omljnd misdrijf is voorbereid. In die zin lopen in het betoog van de verdediging de waardering van de inhoudelijke kwaliteit van het gepresenteerde bewijs en de daaraan uiteindelijk voor de bewijsbeslissing te verbinden conclusies door elkaar. Anders gezegd, de bepaaldheid van elk van de voorbereidingsmiddelen op zichzelf bezien kan wellicht voor meer uitleg vatbaar zijn. Dat houdt echter nog steeds in dat die bepaaldheid, in het licht van wat overigens is gebleken over intenties en handelingen van de verdachte en van andere relevante betrokkenen, en gelet op alle middelen in onderling verband en samenhang beschouwd, daaraan toch in toereikende mate kan worden toegekend.

Het hof geeft enige overwegingen ten aanzien van het bewijs en overweegt dat de inhoud van de bewijsmiddelen gekenschetst kan worden als een onderling sterk verweven geheel van redengevende feiten en omstandigheden. Verschillende betrokkenen hebben op uiteenlopende momenten alleen of in wisselende samenstelling activiteiten uitgevoerd en voorwerpen voorhanden gehad die overeenkomen en gelijksoortig zijn. Door de verdediging is gewezen op risico's en schaduwkanten van een benadering waarin veel gewicht wordt toegekend aan het onderlinge verband tussen en de samenhang binnen die bewijsmiddelen. Daarbij wordt over het hoofd gezien dat verband en samenhang niet worden toegekend of toegeschreven maar in de inhoud van die bewijsmiddelen zelf kan worden gevonden. Voor een geïsoleerde of gefragmenteerde beschouwing en waardering bestaat dan geen enkele aanleiding.

Het hof overweegt dat de onderlinge verwevenheid van de bewijsmiddelen zodanig is dat uitingen van één of meer verdachten waaruit blijkt van hun betrokkenheid bij de uit de bewijsmiddelen blijkende activiteiten ook inzicht kunnen bieden in de intenties van de overige betrokken verdachten. Het hof heeft daarbij met name het oog op de inhoud van de

communicatie tussen betrokkenen [19], [11], [13] en [12], tot uiting komend in de OVC-gesprekken, de afgeluisterde en opgenomen telefoongesprekken en de ontsleutelde PGP-berichten.

De verdachte heeft er gedurende het opsporingsonderzoek (vrijwel volledig) het zwijgen toe gedaan. Vragen van rechtbank en hof heeft hij, waar het gaat om de voor hem belastende kern van de onderzoeksresultaten, evenmin beantwoord. De belastende inhoud hiervan is zodanig dat het hof het zwijgen van de verdachte betreft bij de waardering van bewijswaarde en bewijskracht van de bewijsmiddelen. Het staat naar het oordeel van het hof buiten redelijke twijfel dat de verdachte samen met anderen vuurwapens voorhanden heeft gehad ter voorbereiding van moord. Dit oordeel is het resultaat van een beoordeling van de uiterlijke verschijningsvorm van deze voorwerpen in de context waarin zij werden bewaard en beheerd. Wat de criminele intentie van de verdachte betreft komt het hof tot die slotsom op basis van de uit de inhoud van de bewijsmiddelen blijkende betrokkenheid van verdachte en betrokkenen [19], [11], [13] en [12] bij de uitgevoerde observaties en de in dat verband gevoerde communicatie en de aantekeningen in de administratie.

Elk van de verdachten kan aldus als medepleger van de ten laste gelegde voorbereidingshandelingen voor moord worden aangemerkt. Met uitzondering van verdachte waren zij in een actieve rol betrokken bij het beheer en onderhoud van de twee gestolen Audi's. Verdachte had een sleutelrol bij het beheer van de wapenvoorraad en de huur van de boxen in Nieuwegein. De gedeelde gerichtheid op de samenwerking en op het gronddelict moord komt tevens tot uiting in andere werkzaamheden zoals de in wisselende samenstellingen verrichte observaties en gemaakte beeldopnames, de overbrenging van vuurwapens en het testen ervan. Een samenbindend element van gewicht is de administratie van verdachte waarin blijkens de inhoud ervan vele lijnen samen komen. Eén of meer activiteiten van elk van de betrokken verdachten kunnen hierop worden teruggebracht.

Namens de verdachte is onder meer aangevoerd dat een alternatieve bestemming van de wapens niet kan worden uitgesloten. De suggestie is gedaan dat wapenhandel niet kan worden uitgesloten. Geïsoleerde beschouwing van een enkel bericht of gesprek kan naar het oordeel van het hof daartoe aanleiding geven, maar dat daarmee de overwegende gerichtheid van de verdachte tot uitdrukking is gebracht kan niet uit zijn eigen (min of meer ontbrekende) verklaring noch uit die van andere verdachten worden afgeleid. Daar komt bij dat uit de administratie van verdachte niet meer kan worden opgemaakt dan dat wapens werden ingekocht, met uitzondering van wellicht een eenmalige verkoop van een wapen die in de boekhouding zou kunnen worden gelezen. Tot slot wordt overwogen dat bij deze stand van zaken niet ter beoordeling staat of het hof elke, min of meer speculatieve, alternatieve aanwending van de tenlastegelegde voorwerpen volledig kan uitsluiten.

Bij deze stand van zaken en gezien het geheel aan bewijsmiddelen staat buiten redelijke twijfel dat het beoogde gebruik van de wapens en de auto's bestond in de inzet bij levensdelicten. Verdachte heeft de in de tenlastelegging vermelde wapens met dat doel tezamen en in vereniging met anderen voorhanden gehad.

De Hoge Raad overweegt dat de klacht onder meer berust op de opvatting dat voor bewezenverklaring van voorbereiding van moord als bedoeld in artikel 46 Sr vereist is dat uit de bewijsvoering blijkt wie het beoogde slachtoffer is van dat misdrijf. Die opvatting is te beperkt en daarom onjuist. Vereist is slechts dat met voldoende bepaaldheid blijkt op welk misdrijf de in artikel 46 Sr omschreven voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen waren gericht en dat het opzet van de verdachte op het begaan daarvan was gericht (vgl. ECLI:NL:HR:2002:AE4200 en ECLI:NL:HR:2014:179).

De Hoge Raad overweegt dat het hof in de hiervoor weergegeven bewijsvoering heeft gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel met voldoende bepaaldheid blijkt dat het misdadige doel dat de verdachte met zijn voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen voor ogen stond, als moord moet worden aangemerkt. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel niet getuigt van een onjuiste rechtsopvatting en, in aanmerking genomen de door het hof vastgestelde, in onderling verband en samenhang beschouwde, feiten en omstandigheden, niet onbegrijpelijk is.

Anders dan in de toelichting op de klacht is betoogd, is het oordeel van het hof dat sprake is van de hiervoor bedoelde gerichtheid op de voorbereiding van één of meer levensdelicten, toereikend gemotiveerd, gelet op de hiervoor weergegeven bewijsvoering. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking i) dat het hof over de aard van de wapenvoorraad die de verdachte en zijn medeverdachten aanwezig hadden, niet onbegrijpelijk heeft opgemerkt dat het een samenstel van voorwerpen betrof dat naar algemene ervaringsregels in verband kan worden gebracht met de uitvoering van levensdelicten, ii) dat de door de verdachte gevoerde financiële administratie onder meer betrekking had op de aanschaf van wapens, en daarin onder meer een betaling van € 100.000 werd vermeld aan een begunstigde met de naam 'Hitter' en een betaling van € 40.000 aan 'Spotter', en voorts iii) dat het hof in verband met de wetenschap van de verdachte van de handelingen van medeverdachten heeft vastgesteld dat aan die administratie een 'samenbindend element van gewicht' toekomt 'waarin blijkens de inhoud ervan vele lijnen samen komen. Eén of meer activiteiten van elk van de betrokken verdachten kunnen hierop worden teruggebracht'.

RECHTSPRAAK

Artikel 343 (oud) Sr. Bewijsklacht over handelen ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers’.

Artikel 343 (oud) Sr. Bewijsklacht over handelen ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers’.

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring, voor zover die betrekking heeft op het handelen ter bedrieglijke verkorting van de rechten van de schuldeiser(s) van de rechtspersoon, niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 343 aanhef en onder 4° (oud) Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten van de schuldeiser(s)’ zijn gebruikt in de betekenis die die woorden hebben in die bepaling.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet worden vooropgesteld dat de in artikel 343 (oud) Sr gebruikte bewoordingen ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers’ tot uitdrukking brengen dat de verdachte het opzet moet hebben gehad op de verkorting van de rechten van de schuldeisers, dat voorwaardelijk opzet in dat verband voldoende is en dat daarom voor het bewijs van het opzet ten minste is vereist dat de handeling van de verdachte de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan (vgl. HR 9 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BI4691).

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover die inhoudt dat de verdachte heeft gehandeld ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten van de schuldeiser(s)’ niet zonder meer uit de bewijsvoering kan volgen, is de uitspraak van het hof ten aanzien daarvan ontoereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het niet of onvoldoende voeren, bewaren of tevoorschijn brengen van een administratie niet zonder meer de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van schuldeisers doet ontstaan en de bewijsvoering verder de mogelijkheid openlaat dat de verdachte – indien van een dergelijke aanmerkelijke kans sprake zou zijn geweest – die aanmerkelijke kans niet bewust heeft aanvaard.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1261

Zaaknummer: 20/00253

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 343 (oud) Sr

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte het (door hem gevonden) identiteitsbewijs wederrechtelijk toegeëigend?

Heeft de verdachte het (door hem gevonden) identiteitsbewijs wederrechtelijk toegeëigend?

Het cassatiemiddel klaagt dat de onder 3 bewezen verklaarde verduistering van een identiteitsbewijs, voor zover inhoudende dat de verdachte zich het identiteitsbewijs wederrechtelijk heeft toegeëigend, ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft blijkens de bewijsvoering vastgesteld dat de verdachte bij zijn insluitingsfouillering het in de bewezenverklaring bedoelde identiteitsbewijs in zijn portemonnee bij zich droeg, dat dit identiteitsbewijs als vermist/gestolen stond opgegeven en dat de verdachte dit identiteitsbewijs heeft gevonden. Daarnaast heeft het hof geoordeeld dat het de verklaring van de verdachte dat hij van plan was het identiteitsbewijs naar de politie te brengen niet geloofwaardig acht, aangezien de verdachte de identiteitskaart reeds geruime tijd (anderhalve week) in zijn bezit had en in zijn portemonnee bij zich droeg. Uit deze omstandigheden heeft het hof kunnen afleiden dat de verdachte zich het identiteitsbewijs wederrechtelijk heeft toegeëigend in de zin van artikel 321 Sr en dat oordeel is, ook in het licht van hetgeen namens de verdachte is aangevoerd, toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1259

Zaaknummer: 19/05587

Rechters: V. van den Brink, M. Kuijer en T. Kooijmans

Advocaten: R.P. van der Graaf

Wetsartikelen: 321 Sr

RECHTSPRAAK

Nietige dagvaarding nu de betekening pas heeft plaatsgevonden na het tijdstip waarop de verdachte is gedagvaard.

Nietige dagvaarding nu de betekening pas heeft plaatsgevonden na het tijdstip waarop de verdachte is gedagvaard.

Het cassatiemiddel klaagt in de kern over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend (uitgereikt).

In de uitspraak van het hof, die bij verstek is gewezen, ligt het oordeel besloten dat de verdachte behoorlijk is gedagvaard. De inhoud van de stukken die voor de beoordeling van het middel van belang zijn, is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 en 7. Uit deze stukken kan worden afgeleid dat de dagvaarding in hoger beroep pas is betekend – via uitreiking aan de griffier – op een tijdstip gelegen na het tijdstip waartegen de verdachte was gedagvaard. Gelet daarop is het oordeel van het hof dat de verdachte rechtsgeldig is gedagvaard voor de terechtzitting in hoger beroep onjuist.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en verklaart de betekening van de dagvaarding in hoger beroep nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1286

Zaaknummer: 19/03017

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Cassatieberoep is niet ingesteld door verdachte op wiens naam bestreden uitspraak is geweest, maar door geadresseerde van de mededeling uitspraak.

Cassatieberoep is niet ingesteld door verdachte op wiens naam bestreden uitspraak is geweest, maar door geadresseerde van de mededeling uitspraak.

Degene op wiens naam een vonnis of arrest staat, moet worden aangemerkt als degene te wiens laste die uitspraak is geweest. Die persoon is de verdachte in de strafzaak. Ingevolge artikel 427 Sv kan het beroep in cassatie slechts worden ingesteld door de verdachte en het openbaar ministerie.

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat op grond van het procesverloop, zoals weergegeven in de conclusie van de procureur-generaal onder 1, 5 en 7, moet worden aangenomen dat degene namens wie het cassatieberoep is ingesteld, [betrokkene 1], niet de verdachte is te wiens laste het bestreden arrest is geweest, kan [betrokkene 1] niet in het beroep worden ontvangen.

Opmerking verdient nog het volgende. De in deze zaak uitgesproken veroordeling betreft '[verdachte], geboren op [geboortedatum] 1974 te [geboorteplaats]'. Het is, voor zover de tenuitvoerlegging van het op de naam van deze persoon geweest arrest is toegelaten, uitsluitend deze persoon op wie de tenuitvoerlegging van de bij het arrest opgelegde straf betrekking mag hebben.

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1288

Zaaknummer: 19/05544

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 427 Sv

RECHTSPRAAK

Klacht over strafmotivering nu het hof een nog niet onherroepelijk eerder strafbaar feit heeft betrokken.

Klacht over strafmotivering nu het hof een nog niet onherroepelijk eerder strafbaar feit heeft betrokken.

Het cassatiemiddel klaagt over de strafmotivering.

Bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevindt zich een de verdachte betreffend Uittreksel Justitiële Documentatie van 24 december 2019. Dat uittreksel houdt, voor zover hier van belang, in dat de verdachte op 27 juni 2013 door de politierechter in de rechtbank Den Haag is veroordeeld voor witwassen en dat die veroordeling onherroepelijk is geworden op 3 november 2015.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet het volgende worden vooropgesteld. Het staat de rechter vrij om bij de strafoplegging rekening te houden met een niet ten laste gelegd feit, onder meer wanneer de verdachte voor dit feit onherroepelijk is veroordeeld en de vermelding van dit feit dient ter nadere uitwerking van de persoonlijke omstandigheden van de verdachte (vgl. HR 26 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM9968). Daarbij wordt, mede gelet op het bepaalde in artikel 78b Sr, met een onherroepelijke veroordeling gelijkgesteld een onherroepelijke strafbeschikking.

Indien in zulke gevallen het vermelden van een niet ten laste gelegd – al dan niet soortgelijk – feit aanleiding geeft tot strafverzwaring, dient de veroordeling dan wel de strafbeschikking ter zake van dat feit in beginsel onherroepelijk te zijn op het moment dat deze in het vonnis of het arrest bij de strafoplegging in aanmerking wordt genomen. Wanneer evenwel met de vermelding van het niet ten laste gelegde feit bij de strafoplegging in het bijzonder gewicht wordt toegekend aan de omstandigheid dat de verdachte niettegenstaande een eerdere veroordeling of een eerdere strafbeschikking zich opnieuw schuldig heeft gemaakt aan zo een strafbaar feit – bijvoorbeeld doordat in de strafmotivering wordt vermeld dat die veroordeling of die strafbeschikking de verdachte niet heeft weerhouden opnieuw zo een strafbaar feit te begaan – dient de veroordeling of de strafbeschikking ter zake van dat niet ten laste gelegde feit reeds onherroepelijk te zijn ten tijde van het begaan van het feit waarop de strafoplegging

betrekking heeft (vgl. HR 19 september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2391).

In de strafmotivering, waarin het hof heeft overwogen dat een eerdere veroordeling de verdachte er kennelijk niet van heeft weerhouden de onderhavige feiten te plegen, komt tot uitdrukking dat het hof in het bijzonder gewicht heeft toegekend aan de omstandigheid dat de verdachte niettegenstaande een eerdere veroordeling zich opnieuw schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit. Deze veroordeling was echter nog niet onherroepelijk ten tijde van het begaan van de feiten waarop de strafoplegging betrekking heeft. De strafoplegging is daarom ontoereikend gemotiveerd.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1262

Zaaknummer: 20/00254

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Artikel 272 Sr. Heeft de verdachte ‘telkens’ een geheim geschonden?

Artikel 272 Sr. Heeft de verdachte ‘telkens’ een geheim geschonden?

Het cassatiemiddel klaagt dat het bewezen verklaarde, voor zover inhoudende dat de verdachte ‘telkens’ opzettelijk een geheim in de zin van artikel 272 Sr heeft geschonden, niet uit de bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

Het ‘schenden’ van een geheim in de zin van artikel 272 Sr moet worden uitgelegd als het verstrekken van geheime gegevens aan een ander die tot kennisneming daarvan onbevoegd is (vgl. HR 7 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:523 en ECLI:NL:HR:2020:527).

Uit de bewijsvoering kan niet worden afgeleid dat de verdachte meermalen geheime gegevens heeft verstrekt aan een ander die tot kennisneming daarvan onbevoegd was. Voor zover de bewezenverklaring inhoudt dat de verdachte ‘telkens’ een geheim in de zin van artikel 272 Sr heeft geschonden, is zij dus ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1264

Zaaknummer: 20/00524

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: S.M. Diekstra

Wetsartikelen: 272 Sr

RECHTSPRAAK

Geen voldoende zorg dragen voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier (art. 425 Sr). Is er sprake van ‘onder zijn hoede’ en ‘gevaarlijk dier’ als bedoeld in artikel 425 Sr?

Geen voldoende zorg dragen voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier (art. 425 Sr). Is er sprake van ‘onder zijn hoede’ en ‘gevaarlijk dier’ als bedoeld in artikel 425 Sr?

Het cassatiemiddel komt met meerdere klachten op tegen de bewezenverklaring.

Het cassatiemiddel bevat allereerst de klacht dat het hof het oordeel dat de hond [hond 2] onder de hoede van de verdachte stond, onvoldoende heeft gemotiveerd.

Het hof heeft onder meer bewezen verklaard dat de verdachte geen voldoende zorg heeft gedragen voor het onschadelijk houden van [hond 2]. Het heeft overwogen dat het de verantwoordelijkheid van de verdachte was om ervoor te zorgen dat de honden, waaronder [hond 2], bij het weggaan uit de woning niet zouden kunnen ontsnappen. Daarmee heeft het hof kennelijk tot uitdrukking gebracht dat [hond 2] onder de hoede van de verdachte stond als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr. Dit oordeel is echter niet zonder meer begrijpelijk. Uit de vaststellingen van het hof – die slechts inhouden dat de verdachte niet de eigenaar van [hond 2] was en dat hij zich als bezoeker bevond in de woning van de familie [van betrokkene 3] waar [hond 2] verbleef – volgt immers niet dat de zeggenschap of zorg over [hond 2] op een zodanige manier aan de verdachte was toevertrouwd dat [hond 2] onder zijn hoede stond als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr.

De klacht slaagt.

Het cassatiemiddel klaagt verder dat het hof het oordeel dat de hond [hond 1] een gevaarlijk dier is, onvoldoende heeft gemotiveerd.

Het oordeel van het hof dat [hond 1] een gevaarlijk dier is als bedoeld in artikel 425 aanhef en onder 2° Sr, is ontoereikend gemotiveerd, omdat uit de bewijsvoering niet blijkt van feiten of

omstandigheden op grond waarvan kan worden aangenomen dat [hond 1] ten tijde van de bewezen verklaarde feiten als gevaarlijk in de zin van artikel 425 aanhef en onder 2° Sr moest worden aangemerkt. De enkele door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat bij bepaalde hondenrassen – waaronder ‘Amerikaanse’ Staffordshire terriers – meer voorzichtigheid in acht moet worden genomen, volstaat daarvoor niet, nog daargelaten dat het hof heeft bewezen verklaard dat [hond 1] een ‘Engelse’ Staffordshire terrier is.

Ook de tweede klacht slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1287

Zaaknummer: 19/00336

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Biemond

Wetsartikelen: 425 Sr

RECHTSPRAAK

Waren wapens ‘bestemd’ voor begaan grondmisdrijf moord nu niet is komen vast te staan wie het doelwit (object) was?

Waren wapens ‘bestemd’ voor begaan grondmisdrijf moord nu niet is komen vast te staan wie het doelwit (object) was?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring bedoelde voorwerpen waren bestemd tot het begaan van het misdrijf moord.

Het cassatiemiddel berust onder meer op de opvatting dat voor bewezenverklaring van voorbereiding van moord als bedoeld in artikel 46 Sr vereist is dat uit de bewijsvoering blijkt wie het beoogde slachtoffer is van dat misdrijf. Die opvatting is te beperkt en daarom onjuist. Vereist is slechts dat met voldoende bepaaldheid blijkt op welk misdrijf de in artikel 46 Sr omschreven voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen waren gericht en dat het opzet van de verdachte op het begaan daarvan was gericht (vgl. HR 17 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE4200 en HR 28 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:179). Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Het hof heeft in de hiervoor weergegeven bewijsvoering gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel met voldoende bepaaldheid blijkt dat het misdadige doel dat de verdachte met zijn voorbereidingshandelingen en voorbereidingsmiddelen voor ogen stond, als moord moet worden aangemerkt. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is, in aanmerking genomen de door het hof vastgestelde, in onderling verband en samenhang beschouwde, feiten en omstandigheden, niet onbegrijpelijk. Het cassatiemiddel faalt ook in zoverre.

Anders dan in de toelichting op het cassatiemiddel is betoogd, is het oordeel van het hof dat sprake is van de gerichtheid op de voorbereiding van één of meer levensdelicten, toereikend gemotiveerd, gelet op de hiervoor weergegeven bewijsvoering. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking i) dat het hof over de aard van de wapenvoorraad die de verdachte en zijn medeverdachten aanwezig hadden, niet onbegrijpelijk heeft opgemerkt dat het een samenstel van voorwerpen betrof dat naar algemene ervaringsregels in verband kan worden gebracht

met de uitvoering van levensdelicten, ii) dat de door de verdachte gevoerde financiële administratie onder meer betrekking had op de aanschaf van wapens, en daarin onder meer een betaling van € 100.000 werd vermeld aan een begunstigde met de naam 'Hitter' en een betaling van € 40.000 aan '[betrokkene 9] Spotter', en voorts iii) dat het hof in verband met de wetenschap van de verdachte van de handelingen van medeverdachten heeft vastgesteld dat aan die administratie een 'samenbindend element van gewicht' toekomt 'waarin blijkens de inhoud ervan vele lijnen samen komen. Eén of meer activiteiten van elk van de betrokken verdachten kunnen hierop worden teruggebracht'. Het cassatiemiddel faalt ook in zoverre.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad vermindert de gevangenisstraf in verband met schending van de redelijke termijn.

De Hoge Raad (...) verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1258

Zaaknummer: 19/01355

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: D. Bektesevic

Wetsartikelen: 46 Sr